

Nr 1418

Av herr **Wennerfors**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 118, med förslag till lag om allmänna vatten- och avloppsanläggningar, m. m.

(Lika lydande med motion nr 1210 i Första kammaren)

I Kungl. Maj:ts proposition nr 118 år 1970 har lagts fram förslag till en ny lag om allmänna vatten- och avloppsanläggningar. Enligt förslaget skall det inrättas en central nämnd, statens va-nämnd, med uppgift att pröva tvister mellan huvudman och fastighetsägare om va-förhållanden. På sätt närmare redovisats i förslaget kommer va-nämnden förutom frågor sammanhängande med avgifter och taxor även att handlägga ärenden av huvudsakligen juridisk karaktär, som det nu ankommer på allmän domstol att handlägga.

Jag kan inte godta en va-nämnd med så vidsträckt kompetens som den i förslaget angivna. Enligt mitt förmenande bör va-nämnden allenast ha till uppgift att pröva frågor gällande avgifters storlek och konstruktion, medan däremot andra frågor av mer eller mindre juridisk karaktär bör hänföras till de nyinrättade fastighetsdomstolarna. Va-nämnden bör emellertid föreläggas skyldighet att yttra sig till fastighetsdomstolen i de fall domstolen finner erforderligt inhämta sakkunnigutlåtande från nämnden.

Som närmare motivering för mitt ställningstagande vill jag anföra följande. Enligt mitt förmenande är det en olycklig tendens under senare tids lagstiftning att i stället för att förstärka de nuvarande domstolarnas ställning inrätta specialdomstolar med en från juridisk synpunkt föga tilltalande karaktär. Genom inrättandet av centrala nämnder med lokalisering i Stockholm gör man det svårt för enskilda sakägare att kunna känna gemenskap med rättsskipningen. De torde icke heller ha lätt att sätta sig in i alla de nya procedurfrågor som krävs för anhängiggörande av talan hos en dylik centralnämnd. Det torde också vara helt omöjligt för den centrala nämnden att utan besök på platsen ta ställning till lokala frågor. Den centrala nämnden torde emellertid inte ha någon större möjlighet att resa omkring, annat än när det gäller kanske mycket stora ärenden, och varje resa måste med hänsyn till nämndens sammansättning vara förenad med administrativa bekymmer och stora kostnader för statsverket. Enligt mitt förmenande bör den nybildade fastighetsdomstolen vara lämplig domstol för handläggande av alla tvister som kan uppstå inom va-lagens verksam-

hetsområde, dock med undantag av frågor av ren avgifts- eller taxemässig karaktär. Vid frågan om betalningsskyldighet bör fastighetsdomstolen inhämta va-nämndens yttrande, om oklarhet föreligger.

Genom att förlägga alla de tvistefrågor, utom de rent taxemässiga, vilka kan uppstå till följd av en va-anläggning till fastighetsdomstolen vinner man för framtiden, sedan fastighetsdomstolarna stabiliserats, en lokal anknytning till problemen, bl. a. genom nämndemännen. Vidare uppnås den fördelen att fastighetsdomstolen får mera konkreta arbetsuppgifter än vad hittills varit fallet.

Ett bibehållande av domstolsprövningen medför också de uppenbara fördelarna att de nya tämligen dubiösa besvärsvägarna kan slopas i förslaget och att ärenden gällande betalningsförelägganden står kvar hos domstol med möjlighet för domstolen att om så erfordras inhämta va-nämndens yttrande.

Enligt propositionen skall lagen om allmänna vatten- och avloppsanläggningar träda i kraft den 1 juli 1970. Med hänsyn till den korta tid som återstår till nämnda datum vill jag föreslå att ikraftträdandedagen framflyttas till den 1 januari 1971.

Under åberopande av ovanstående hemställas,

att riksdagen vid behandlingen av proposition nr 118 måtte besluta

1) om den uppdelning av ärendena på va-nämnd och fastighetsdomstol, som angivits i motionen,

2) avslå förslaget till lag om betalningsföreläggande för fordringar på avgifter till huvudman för allmän vatten- och avloppsanläggning,

3) att lagen om allmänna vatten- och avloppsanläggningar skall träda i kraft den 1 januari 1971.

Stockholm den 28 april 1970

Alf Wennerfors (m)
